NÚM. 11. BARCELONA 10 DE ABRIL DE 1879. ANY 1.er

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.on
BARCELONA.

PERIÓDICH SATÍRICH. HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.
FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPANYA, 8 rals.
CUBA Y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LA NOVELA DE LA VIDA.

I.

Tres cotxes acaban de pararse davant d' una casa de humil apariencia. Entre la gent que baixa d' ells y la que hi há al pis ahont se 'n puja, 's forma un conjunt alegre y bulliciós que s' assenta al rededor d' una taula: tractant de solemnisar lo bateig d' una criatura.

—¿Quin nom l' hi han posat? preguntan los que ja eran á la casa, als que acaban de arribar.

—Benet.—¡Ay, quin nom mès maco!—Donchs á mi no m' agrada.—Es molt manset.—L' hi portará mala estrugancia.—Patirá d' ulls de poll.—Será bisbe.

S' arma un xibarri espantós: tot' hom vol vaticinar lo porvenir del nen, fundantse en la significació del nom, y molts dels que pretènen ser profetas de la sort d' una criatura, no saben, d' ells mateixos, ni ahont anirán á sopar aquell vespre. Los uns l' hi asseguran desgracias; altres creuhen que tindrá sort; altres una mica de cada cosa.

Lo pare de la criatura, (y marit de la partera,) qu' es un home sério y sense pardalets al cap, posa fi á aquella tonta disputa.

—Lo noy será lo que la sort vulga, diu. Si creix, creixerá; si mor jove no creixerá tant; tindrá sort ó desgracia; será bisbe ó sagristá, será lo que sigui; pero de tots modos, al cap y al fi, tard ó aviat, anirá á parar allá hont anèm tots: al cementiri.

II.

En Benet es ja un xicot mès trempat que un orga; te sis anys y encara no sab una lletra: això si, de jochs y diabluras, no hi ha que dirho si n' ha aprés; es lo rey de la picardía.

¿Que l' hi farém fer? ¿com l' encaminarém?

La sort d' un fill únich es un problema que preocupa molt als pares. En la infancia es quant se juga moltas vegadas lo porvenir d' un home. Los pares de' n Benet ho comprenen aixís, y passan la mar de las amarguras.

Duptan, pensan, buscan, rodan y no acaban de decidirse may. Vacilan entre ferlo anar á tirar la llensadora ó enviarlo á estudi.

Al fi prevaleix l' últim pensament y en Benet va á un estudi del veynat, ahont, gracias á las sèvas especials disposicions y al interés del mestre, als set anys se troba que ja sab totas las lletras

Un dia 'l padri del xicot va á véure'l y reconeix, després de moltas preguntas y probaturas, que 'l noy s' espavila en gran.

—¿Sabs que voldria fer? diu al pare. Portarlo á casa d' un senyor que tocant lo cap coneix la disposició de la persona, y sab dir lo que será y per qué serveix. Es molt mès segur que alló del *pacarito sabio*.

Ja 'ls tenim tots tres á casa d' un frenólech, un palpa caps, un sabi d' aquells que menjan ab los ulls y estudian ab los dits, y que ab tota la atenció que l' assumpto requereix examina al noy, buscantli las facultats y las dificultats. Mentres va tocant la clepsa del xicot per dalt, per baix, pel front y per las aurellas, lo sabi murmura misteriosament y aturantse de tant en tant, paraulas que 'ls altres no entenen gens, y ell no gayre..... Secretivitat, adquisivitat, destructivitat, idealitat... bè, molt bé... jocositat, cautelositat...

—Aquet xicotet es un cap preciós, exclama al acabar l' exámen. Pórtinlo á bons colegis, rodéjinlo de professors inteligents, y ab una dotzena d' anys bèn aprofitats y de estudis metódicament dirigits, aquest noy será un advocat insigne, un lletrat profundo, un jurisconsulto que donará dias de gloria á la patria.

Lo pare y 'l padri 's miran somrient, pagan al frenólech, cridan al noy que acaba de dar una puntada de peu al gat, y se 'n van.

—¡Advocat, lletrat, jurisconsulto!.. deuhen tots tres al ser al carrer.

III.

Efectivament al cap de set ó vuit anys en Benet es lo que se 'n diu un bon fadri llauner. Treballa ab gust y constancia, y si no l' hi donan lo que guanya, guanya lo que l' hi donan, lo qual sempre es un consol.

Llavoras es quan entra al jardí de la vida voltat de ilusions que l' encantan, plé d' esperansas que l' animan. ¡Si 'n pensa de disbarats! ¡si n' hi ocurreixen de ideas! En sos somnis se veu elevat á altisimas posicions alhagat per la fortuna, rodejat de comoditats... un porvenir brillant, un benestar envidiable.

Tot aqueix edifici, tot aqueix castell de cartas qu' ell á copia de fer y desfer ha arribat á elevarse, 's desmoruna un dia somogut per una forsa avasalladora, y cau esmicolat als péus d' una dona.

¡Oh, amor! En Benet es home, tè un cor sensible y no ha d' esser ménos que 'ls demés. Sense sapiguer com ni perqué, 's troba de cop y volta lligat ab amorosissims llassos á la voluntat de la Roseta, una nena tendra com una escarola, ab uns llabis rojos com la terra, uns ulls blaus com lo cel y uns cabells negres com l' infern.

Ella l' hi posa 'ls brassos al coll estrenyentlo ab suavitat.—Benet mèu, l' hi diu, ¿m' estimas?—¡Ah, oh, si! respón lo pobre xicot groch com la cera y tot tremolós.

¡Com no estimarla! ¡Es tant guapa, tant cándida, tant fresca... y ell es tant ignocent!

Tot l' edifici de las ilusions de 'n Benet se refá de cap y de nou: de llavoras endavant la Roseta es lo punt de partida de tots los sèus cálculs, la pedra fonamental del seu porvenir. Sempre s' estaria mirántsela; no pensa mès qu' en lo dia en que 's veurá casat ab ella.

¡Si s' estiman! Com dos colomets. Cada vespre quan la Roseta obra la porta á n' en Benet que ja se 'n va á retiro, tè lloch una escena patética, capás de conmoure las aygueras y que devegadas acaba ab llágrimas; una escena per aquest estil:

—¡Adèu, Benet mèu!—¡Adèu, Roseta mèva:—¿M' estimarás sempre?—¡Ay, fins á la mort! Sense tú jo no podria viure: y ¿tú á mí?—Jo? ¡ay pobra de mi! ¡hasta 'l cel! Si tú 'm deixavas, jo 'm moriria!

IV.

Han passat tres anys: fa duas senmanas qu' en Benet s' ha casat ab la Llúcia, única filla d' un pastisser, que 'ls hi ha portat un dot regular, tractantse de un menetral.

¿Y la Roseta? ¡Oh! La Roseta ja tè una nena: va unirse ab un músich d' artilleria y está molt contenta ab la sèva sort.

Lo matrimoni es l' estat mès perfecte de la vida humana. Las passions se desarrollan dins d' un circul moral y lícit, y ab complerta llibertat. L'home es verdaderament home, y la dona pot mostrarse tal com es, derramant en brassos del marittots los trossos de sa ternura. Aquell pacte, aquella fusió de dos sers, es admirable: l' home tè qui l' hi dona ánimos per treballar y guanyar diners, y qui 'ls hi ajuda á gastar.

¡Que n' es de felis en Benet! Ab la dona que ha trobat, lo dia que pugui plantar una botiga y tingui un nen y una nena, lo llauner no 's cambiará ni ab lo Sha de Persia.

Pero l' home proposa y... La Llúcia cau malalta: quan mès era la esperansa de son marit, quan l' enamorat Benet encara no havia tingut temps de cansarse 'n, (¡fa no mes quatre mesos que son casats!) la mort, que no s' entén de xiquitas, arrebata aquella flor en lo millor de sa fragancia y bellesa, y lo tálam nupcial queda transformat en llit mortuori.

¡Adéu ilusions! ¡adéu lluna de mel! ¡adéu botiga! ¡adéu nen y nena! Tot ha fugit; tot s' ha evaporat. ¡Quin desespero! ¡quin arrebato!

En Benet creu tornarse boig.

V.

Pero no s' hi torna. La resignació es una gran virtut, y 'l pobre llauner ne tè de sobras: al cap de dos mesos ja no 's recorda de la sèva Llúcia, fora al vespre á l' hora de ficarse al llit. Mes lo seu modo de pensar, s' ha cambiat: no es lo mateix home. Aquells somnis de sa primera juventut s' han fos pera no tornar may mès: l' egoisme ha invadit en lo cor lo lloch que l' amor ocupaba.

Mira 'l porvenir y ho veu tot fosch y negre. ¿Negre? pensa ell, ¿negre? Això li fa venir á la memoria la sombra de América. ¿Qui sab, diu, si en llunyans temps encara seré don Benito l' americano? ¿qui sab?

Concebeix un plan, l' hi dona cent voltas y quan ja 'l te prou vist y remenat, lo posa en planta. Ven tots los mobles que l' hi quedan y la roba de la sèva difunta, (ménos lo mocador de pita que duya al cap lo dia que la va coneixe), realisa lo poch que l' hi deuhen, fa de tot un farsell y cap á América falta gent.

(*S' acabará.*)

C. GUMÁ.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Comme hi ha Dio! Vi assicuro che la mia creada está tocatta dil boletto. Questo jovedi mi trovo con la bisogna di amohinari una altra volta ai lettori della *Esquella de la Torratcina*, escribendo io la rivista perche la Sig. Maria non ha volutto andare in teatro basso pretexto di che era la settimana di Passione. ¡Miráti

que tieni bemoli! May avrey detto che ci fosse tanta gente che traginase tanta lanna ne 'l clatello!

Domenica scorso, per la sera sono rimasto in mezzo della Rambla piu atordito che si avesse datto un colpo di capo in una cantonatta. Figurátevi che annava á fare un piccolo giro per pahire il mangiare, quando di repenti sento un sorollo comme quello che qui hanno l' habitudine di fare cuando si maritono i viudi, volto il capo é ¿cossa direte che vidi? Due dotzine di huomini che venivano á me travestiti di caguerrieri con casqui di llauna, alcuni dei quali, una parti, sonavanno instrumenti di llautonno é clarineti é il resto portavano lance comne scombrette d' emblanquinatori. Al momento ho creduto trovarmi in Carnavale; ma pero ricordando che era la passatto ho domandato á un *¡mistus!* che ce era al mio costato, cosa significaba quella roba é mi ha risposto che eranno gli armati che andavano á la processione. ¡Dio! ¡Dio! ¡Dio! Non poteva persudirmine. Mi pareva imposibile che ci fose in questi tempi tanta gente disposta á fare il benedetto. Allora ho capito tutto quello che mi aveva detto la mia creada. In soma, ogni terra fa la sua güerra, é cosi como adesso mi trovo qui, non devo far altro che consolarmi Mi sá male perché ó paura di fastigueggari ai mei lettori, ancora che credo se faranno caricco de les circonstances é prederanno la bona voluntate del mio linguaggio.

La sorte che tengo é che qüesta settimana non si ha fatto gran cosa di nuovo. Tutto qüello del Liceo ha consistito nella *Traviata* é il beneficio del Naudin. Casi bene podria dirsi que il Marchese degli occhi di pogli era católico d' avero é che voleva far dijunare á gli abonati; ma questo di fare la *Traviata* in settimana di Passione me ha fatto credere tutt' altro. ¡Fare la *Traviata* in teatro nel stesso tempo che si pasejabano le cucurulli per le strade! ¡Oh! Vi assicuro che gli spagnuoli sonno religiosi di pega, é non di pega greca.

Dunque comme vi diceva, sonno andato á sentire quel lavoro di Verdi che n' a avuto per llogarni cadire. Encora non si ha levato il sipario cio é il talone é ó visto la scena m' a semblato che mi trovaba in casa Estebetto il fondista. Non potete imaginarvi una távola piu suatta che quello in che donaba il convite Violetta. ¡Quina maggressa! ¡Quine stubaglie! Tutto il mondo ha creduto che havévano státi fregatti per la paella, prima de meterli á távola. ¡E il servicio! Figuratevi che in vece di llunguetti si servevano mezze cuerne é turrate; sorte que la signora Ferni qui faceva gli honori de la festa mi va distrarmi una miquetta. Ancora che li manca qualche cosa per essere una *Violeta* de pistó, ma per ció vi asicuro che fa un odore che si puó ben sentire. Ya se vé; una buona artista sempre in tutte le parte lo fa conoscere.

Lo propio fu con il Sig. Naudin, *Armando*. Li facultate dil Sig. Naudin sonno ja un po rovegliate per representare certi papieri; ma per ció sempre si conoce l' artista di talento. Nel seccondo atto ha cantató una romanza che me ne ho ciupatto i dite: pecatto que nel atto terzo quando tira la borsa per i bigoti de la sua estimata ha lasciato sentire tanto che li mancava la voce; del resto, habrebbe ben potutto pasare.

Il Signor Germon, fu un padre che propio si puo dire estaba á la altura de i suoi atti, Figurátevi ¡un padre che va á fare delle chiachere con la cicotta dil suo figlio! In queli tempi i padri eranno ben bugnuoli. Si il signor Laban mi volesse credere quello che dobrebbe fare é pengiare gli abiti d' artista nella figuiera é pigliare un altra volta il compas é il tiralineas é tornare á disegnare delle case é estrade ferrate. Creda che cosi andará molto megliori. Sinó lo fa, estará tutta la sua vita in pericolo di morire é il giorno meno pensato con il vento de le ciulatte arripieguerá una pulmonia que lo tira al altro barrio. La execucione é la *mise* en escena si puó dire che correvano parecche. May ho visto una *mise* in escena piu transcurata é piu brutta. La decoracione del secondo atto non arriva á una delle Torrete della estrada di Requesens di Gracia ¿E il terzo atto? ¡Quin salone é quini compársi! Les zingare m' hanno fatto recordare quelle che ce d'avvero nel Popolo seco, é i Torrieri non se n' era nessuno qui potesse compararsi con Llumineres ó el Papelero.

Fa molto tempo che la sarta ha dimendicato la categoria di quel Teatro. Non so perche diabolo l' Impresa se lo lacia passare sense dirli niente. In fine, peggio per ella.

Il beneficio dil brrrrravisimo artista Sig. Naudin ha stato una dimostracione di estima al beneficiatto che facceva gogio di vedere. Per ció era ben meritata, perche in somma, dei tenori come Naudin le mare non ne paresceno ogni giorni. L' area dil *Eleazar* de la *Ebrea* la canta comme un vero ángelo. Non si m' i ha fatto micca stragno che lo chiamasceno tante volte alla ribolta io fine l' habrei abracciato.

Ecco il lavoro de la setimana. La Rivista ventura ia será tutta altra cosa. Speriamo che la nuova compagnia del Liceo dará forza gioco.

Si prometono molti cosa ma io pero dubito sempre é repeto un' altra volta «si saranno rose fioriranno é si sonno espine puncieranno.»

PEPINO.

LO CORNETA D' ORDRES.

BALADA PATRIÓTICA.

Son quatre batallons que avansan, tambò batent y bayoneta calada.

La joguillosa bandera enrotlla ab sos plechs l' eco d' un himne á la llibertat y regolfa ab mès forsa cada vegada. Fins lo sol ixent respira entussiasme y tot es llum y grandesa

Lo comandant travessa las filas á galop, sa véu domina las altras véus, son sabre relluheix pè 'l damunt los rengles de fusells, y 'l corneta palpitant ja casi no pot seguirlo.

*
* *

Ja no queda mès que un batallò, los altres han sucumbit gloriosament per la patria peleant contra forsas majors.

La caballería del contraris avansa.

Los corbs devallan.

Lo comandant, cubert de feridas, se 'n puja á una petita altura per dominar l' acciò; á poch rato se li uneix lo corneta mès rendit que may de tant corre y tocar á l' atach.

—Demá será un altre dia, diu lo Comandant, avuy la resistencia fora ja inutil. Toca á retirada avans no 'ns enrotlli 'l fort del enemich.

Lo corneta, dominat per un entussiasme fanatich, en lloch d' obehir á son jefe, dona un ¡visca la patria!..... y segueix tocant á l' atach ab mès forsa que avans.....

Lo Comandant aixeca 'l sabre per castigar sa inssubordinaciò; pero en lo mateix moment una bala 'l tomba de caball, deixantlo que 's revolqui ab sa propia sanch, sens esperansas de vida.

Los soldats no se 'n han adonat encare, lo fum y la polsaguera tapan en aquell instant la altura.

Lo corneta, donchs, aprofita l' ocasiò per cubrirse ab lo capot del gefe, munta á caball y 's llensa escapat á lo mès espes del enemich, ahont hi trova la mort dels héroes, mentres que alguns del sèus provan ja de seguirlo.

*
* *

Al cap d' una hora, un pilot que sosté una bandera plena d' esboranchs crida ¡Victoria! y persegueix l' ultim contrari al compás d' un himne patriotich..... tambò batent y bayoneta calada.

MIQUELET.

LO DIPUTAT.

(TRADUCCIÓ DE BERENGER.)

Tinch una dona preciosa
que no héu vist res mès hermós.
Per cert que dech á la Rosa
un amich bèn poderós.
Un cop ab ella casat
vingué á casa un diputat.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi, soch tot sèu.

—

Dels sèus fets duch lo registre,
de sa vida sé 'l detall.
Un ball dava cert ministre
y ell á n' ella va dú al ball.
Al trobarme dia ó nit
barretada tot seguit.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi, soch tot sèu.

—

Ell á casa no hi fá falta;
cada nit l' hi trobaréu.
Si ma esposa está malalta
ell ab xistes la distréu.
Pèl mèu sant regalo bò;
per Nadal un bon capó.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi, soch tot sèu.

—

Si fá un dia dels del diable
de vent pluja ó de fangueig
ell sol dirme ab véu amable:
—¿D. Andréu no vá á passeig?
Tinch lo cotxe á baix, tot sol:
pujihi y vaji á doná un vol.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi, soch tot sèu.

—

Es espléndit; l' altre dia
á la torre 'ns va portá
y entre broma y alegría
de champany m' emborratxá.
Vaig passarhi sol la nit;
pro vá darme 1 millor llit.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi, soch tot sèu.

—

Mare de Dèu com estava
quan la Rosa vá parí!.. ..
fins d' alegría plorava;
del mèu nen, va ser padrí.
Quan se morí, ja 'u veuréu
es capás de ferlo heréu.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi soch tot sèu.

—

Dinant junts, hi ha gran franquesa
y fém bromas á desdí
ahí estant de sobremesa
—¿Sab que diuhen? l' hi vaig dí,
que 'l filiet que Dèu m' ha dat
se l' hi sembla ni pastat.
¡Oh quin honor!
Mani senyor.
Jo l' hi asseguro á fé d' Andréu
mani y disposi, soch tot sèu.

J. ROCA Y ROCA.

ESQUELLOTS.

¡Qui 'l diumenje passat vá moure 'ls esquellots del sigle varen sé 'ls armats!

¡Vaya una manera de entretenir á las criaturetas!

Sembla imposible qu' encare hi haja gent que 's diverteixi... fent lo serio.

*
* *

Per tot lo camí 'ls ditxosos armats no ván arreplegar mes que xiuladas.

Com qu' eran armats, naturalment, lo públich va *armarla*.

*
* *

Dessobre del casco hi duyan uns plumerassos blanchs, inmensos, com lo dels caballs que tiran lo cotxe dels morts.

Un dupte. ¿Perqué duyan aquests plumeros?

¿Ho feyan perque per ser armat se necessita are com are la forsa d un caball?

¿O bè ho feyan per demostrar que això de las professons ja se 'n vá camí del cementiri?

*
* *

A la nit vá haberhi gran xivarri al carrer de la Lleona.

De primer xiuladas. Després vá semblar que 'ls armats tractavan de atacar al públich ab las llansas.

¡Ah, amigo! Llavors va venir la bona.

Barreja inmensa d' empentas, cops de puny, trompadas y puntadas de péu. Fins un sereno vá anar rodolant per terra.

Entre 'ls presoners que van dur á ca la ciutat hi havia un militar.

No hi fet més que cumplir ab lo mèu deber podia dir lo militar, combatent al enemich. Ells son soldats romans. Jo soch soldat espanyol.

*
* *

Resultat de tot això, que las profesons van de xiulada en xiulada.

Fassinme 'l favor de dirme una cosa:

—¿En tot això qué hi guanya la religió católica?

Un dia de aquests hi habia en un carrer centrich de Barcelona un gran grupo allá á entrada de fosch.

Prop del grupo un d' aquells carretons de cala ciutat.

Dintre del grupo dos ó tres municipals fent grans esforsos per aixecar á un home gros, gros y pesant com una torra.

—¿Qu' es això? pregunta un senyor acostantshi.

—Res, contesta un tranquil, es un fulano que 'l duhen á cala ciutat.

—¿Y això?

—Perque ha comprat la mona avants de Pasqua.

La qüestió del gas está acabada. Ja 'ls botiguers tornan á tancar á las deu y á iluminar espléndidament los aparadors y las botigas.

¡Bèn vinguda la llum y la claretat! Santa Llucia 'ns la conservi, amen.

*
* *

L' Ajuntament ha cedit.

En los pressupuestos del any vinent no hi figurará l' impost.

L' Ajuntament ha estat un any fent lo tossut; pero al últim afluixa.

No 's creguin. Per xó quan vinga 'l cas no tornarém á reelegirlo.

Ell ha fet lo bot durant un any.

Nosaltres, lo menos hem de ferlo durant un sigle.

Llegeixo en un periódich:

«Anit los municipals ván dur á la casa gran un home que descals y en mánigas de camisa anava pèl carrer ensenyant un retrato sèu pintat al oli.»

Confessém que 'l delicte es grave.
¡Anar pèls carrers ensenyant lo retrato!..
¡Qué més retrato que l' anar descals y en mánigas de camisa!

¿No saben aquell periódich de medicina, titolat: «*El sentido católico de las ciencias médicas*?
Donchs aquest dia 's queixava perque l' Ajuntament de París ha suprimit lo nom de sants que tenian las salas dels Hospitals, batejantlas ab lo nom de metjes célebres.
¡Qué 's pensan quins escarafalls feya aquest periódich!...
Jo fins me figuro que 'ls sèus redactors son capassos de tractar las malaltias dels ulls á copia de oracions á Santa Llucia; las llagas encomenantse á Sant Roch, y 'l mal de caixal dirigintse devotament á Sant Llop.
Y hasta si massa m' apuran los dirè que mès aviat se cuydarán de las malaltias del ánima que de las del cos...
Han esgarrat la carrera. ¡Qu' es aixó de medicina! A ferse la corona... y á cantar absoltas!

PENSAMENTS

RECULLITS DE VARIOS AUTORS ANTICHS Y MODERNS.

No hi ha absurdo que no haja passat pe 'l cap d' algun filosoph.—(Ciceron).
L' amor es la ocupació dels desocupats.—(Diógenes.)
Los que han obert lo mapa dels coneixements humans, saben que hi ha molts paissos desconeguts.—(Edgeworth.)
La proba mès infalible de tenir mal gust, es l' estar prendat de sí mateix.—(Oxenstiern.)
La major part dels nobles s' assemblan als sèus antepassats, per l' istil en que se pareixen á Ciceron los *Ciceroni* de Italia.—(Chamfort.)
L' home es duenyo de la vida dels demés, quan no s' estima en res la sèva.—(Fenelon.)
Lo qui ha perdut la confiansa, ja no tè res que perdre.—(Syrus.)
Qui no tè opiniò propia, sempre contradiu la dels demés.—(Lingré.)
No hi ha cor á qui la naturalesa no haja destinat un altre cor.—(Fontenelle.)
A Roma dispensan de tot, menos de morir.—(Molière.)
No deshonra 'l cadalso, sino 'l crim.—(Corneille.)

(*Seguirá.*)

EPÍGRAMAS.

—¡Fassim caritat, senyora,
que Dèu ja l' hi pagará.
—Diguéu que Dèu vos la fassi
y aixís res m' haurá de dar.

F. Ll. B.

—

Un esquitx de general
andalús, digué á una noya:
—Vaya, que per sè una joya
sols te falta un xich de sal.
—Donchs noy, vá fer la minyona
me falta á mí per salero
lo que á tú per sè embustero:
jo só filla de Cardona.

X. F.

—

—¿Que no 'u sab senyor Gasol?
La Marieta se 'm ha mort.
—¡Qué 'm diu home! Ho sento molt.
—Está clar, ¡com que no es sòrt!

N. M.

QÜENTOS.

Mirava un nen un castell de fochs artificials y al veure llums que treyan espurnas de tots colors, exclamava:
—Papá ¿qué la pintan la pólvora perque surtin aquestas espurnas tant pintadas?

Un metje estava prenent lo pols á un malalt.
Lo malalt tenia febre; 'l metje tenia la febre del joch.
Tot de un plegat conta las pulsacions del malalt y vá dihent:
—«Un... dos... très... quatre... cinch... sis... set... vuit... nou... sota... caball... rey...»
Lo malalt se queda mirantse 'l com qui véu visions.

En un café un senyor demana café.
Lo mosso 'l serveix ab mal modo.
—Escolti l' hi diu lo senyor ab tó molt humil, no tinga tants fueros, per mor' de Dèu, no tinga tants fueros, ¡Qui sab si algun dia també s' hi veurá seyentse á una taula y demanant café!..

Un pare dirigintse al sèu fill qu' es un xitxarello de disset á divuit anys molt amich de fer l' home:
—Noy, aném mals: tú fumas; tú béus y contréus deutes...
—Aixó son faltas de la juventut...
—¡La juventut, la juventut!.. Mira la tèva germana..

Un capellá 's preparava á fer un sermó eloqüentissim.
D' acort ab l' escolá vá convenir en que quan diria «¡Oh Esperit Sant! baixa, baixa sobre 'l temple y purifica'ns» l' escolá deixaria anar un colom tot blanch desde dalt del terrat de l' iglesia per un forat que hi havia á la volta.
Arriba l' hora.
¡Podeu contar ab quina devociò 'l capellá no invocava 'l Sant Esperit!
Y 'l colom no baixava.
Segona invocació, y res de colom.
A la tercera invocació, mès enérgica que las dugas anteriors, lo sagristá ja no sab com treure 'l de apuros y crida:
—¡Mossen Magí! ha vingut lo gat roig de la rectoria y se me l' ha endut.

Tractava un fulano de constituir una empresa teatral, y ab la major senzillés exclamava:
—Deixéume capitals y las funcions tindrán mes *interés*.

Una especie de Mr. Bidel, un domador admirable feya anar los lleons á ravoladas, los hi ficava al cap á la gola y sempre se 'n sortia bè.
—¿Com dimontri s' ho fá perque no 'l mossegui?
—Es molt senzill, contestava 'l domador, sempre que 'ls dono carn ho faig barrejanthi una bona dóssis de magnesia. Naturalment, aixó 'ls purga, y agafan repugnancia per la carn.

En un carrer un cego demana caritat valentse de las següents paraulas:
—¡Caritat! Soch cego de naixement.
Passa un transeunt mal humorat y exclama, ó millor dit, refunfunya:
—Jo no sè perque 'us han de permetre ocupar la acera de aquest modo.
—Senyor, soch un llicenciat del exércit.
—¿Cego de naixement y llicenciat? ¿De quin batallò erau?
Lo cego ab molta naturalitat:
—Del batallò dels cegos.

Un malalt se troba al llit.
Adverteixin que 's tracta de un senyor molt aficionat á buscar l' origen de las paraulas.
—¿Y donchs, qué tenim? l' hi pregunta un amich.
—Una pneumonia, segons diu lo metje.
—¿Y de qué vè aquesta enfermetat?
—Precisament are acabo de mirar lo diccionari. Vè del grech.

Se tracta de un mosso de restaurant. L' hi dona un parroquiá un ralet de propina y 's queda tot trist.
—¿Qué teniu? ¿Se 'us ha mort algú l' hi pregunta 'l senyor?
—No senyor; pero com que 'm dona una propina tant escasa...
—Vaja, fá 'l parroquiá interrompentlo: me alegro de que no haguéu tingut cap desgracia de familia.

A la casa de un minyó jove, solter y bon mosso trucan. Ell vá obrir y 's troba ab la pell mès guapa que trepitja la terra.
Se torna tota roja, y exclama mitj perturbada:
—M' hi equivocat de pis, dispensi, ho sento molt.
Ell l' hi respon fent un sospir:
—Donchs miri, senyora, jo 'u sento mès que vosté.

La venjansa de un conde antich.
Vá descubrir que la sèva dona l' enganyava y vá callar.
Un dia vá invitarla á sortir á fer una dia anada camp á una hisenda que distava de la ciutat un parell d' horas. Entre la ciutat y l' hisenda hi havia un riu molt caudalòs.
Lo marit ofès vá compóndreselas de tal modo que vá donar á la sèva esposa una mula que feya tres dias qu' estava en dejunas de beure aygua.
La mula al ser prop del riu va corre desbocada; y ab lo salt que vá fer en sent á l' aygua, la dona del conde vá caure de cap al riu.
—Esposa mèva, vá dirli 'l conde mentres lo riu se l' enduya: á molt foch, molta aygua.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

De *primera* 'n menja sempre
lo mèu *total* si treballa,
y ma *tercera* y *segona*
es de fusta y sempre balla.
Tersa y *prima* 'ls rellotjers
saben bè si es d' or ó plata
y mon *total* es un eyna
que serveix per fer... ja basta.

AIXORAMSUT.

II.

Una *dos tres* molt *tres tres*
ha vingut de la *total*
ab un bonich devantal
que per cert molt *primera* es.

NOY M 00.

MUDANSA.

En *tot* fa poch en lo port
va pescar un gros *total*
y l' hi va trobá un didal
entretingut en lo *tot*.

PAU SALA.

ENDEVINALLA.

Sempre estich prop de la mar
sens moureme 'n nit y dia;
molts cops mal la passarian
si 'm trobessin á faltar
tots quants en la mar trafican.

ALMINA.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9
4 2 3 9 1 5 6 9
2 3 2 8 4 5 6
4 7 3 7 8 9
1 2 3 4 7
4 7 4 7
3 2 6
7 3
1

Primera ratlla es una ciutat; 2.ª un barco antich; 3.ª lo qu' es necessari á Espanya: 4.ª lo que tenen los reys. 5.ª lo que va pèl mar: 6.ª una fruyta; 7.ª una moneda; 8.ª un metall y 9.ª una lletra.

TRENCA-CLOSCAS.

Lugo, Toledo, Palencia, Almería, Burgos, Sevilla, Espanya, Segovia, Oviedo, Orense.

Ab la primera lletra de cada nom, formats en columna, que dongui lo nom d' un port célebre.

R. CARINA.

CONVERSA.

—¿Biel, que tens mal d' ulls?
—No, m' hi ha anat una brossa. Ves si la vèus.
—Sí, es un pel.
—L' aire me l' hi ha fet anar tot treballant.
—¿De qué fas?
—Are ho acabém de dir.

CÓMICH D' HORTA.

GEROGLIFICH.

Noya llaga
K E
C. 1868. 1869.
D. I. R. I.

NOY MACO.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Costella.*
2. IDEM 2.ª—*Rezel.*
3. MUDANSA.—*Roch, soch, poch, lloch, foch.*
4. SINONIMIA.—*Sou.*
5. QUADRAT NUMÉRICH.—
4 3 5 1
1 5 3 4
3 4 1 5
5 1 4 3
6. TRENCA-CLOSCAS—*Francisco.*
7. QUADRAT MÁGICH.—
S E R T
E M I R
R I M É
T R E S
8. GEROGLIFICH.—*Per sentí sermons y per dejuná la quaresma.*

Barcelona: Imp. de Lluis Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

AVENTURAS D' UN PALMÓ.

Entre palmas un palmó
fá la sèva aparició.

Véulo, y engrescantshi un noy
se l' emporta tot cofoy.

Ab los baylets del veynat
al palmó ha condecorat.

Aixi enjoyat, lo palmó,
ja vá á la missa majó.

A missa 's véu tant garbós
qu' á una palma está fent l' ós.

De tan fer juli 'l pobret
ja no pot tenirse dret.

En guerra, com en amor,
demostra tot son valor.

N' ha surtit tant fet malbé.
que forma d' home no tè.

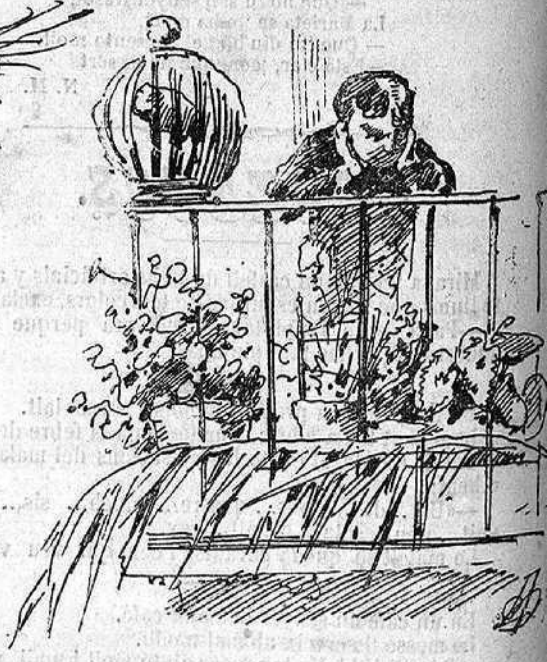

Y entre 'ls ferros d' un balcó
la vida acaba 'l palmó.